

serio Paulus Huberus, qui post Lutherum et Philippum archisynagogus extitit, in præfatione super commentaria Philippi in epistolam ad Corinthios, mores suorum deplorat: « Videbis, inquit, religionis et libertatis Christianæ fœdissimum abusum, contemptum et neglectum sancti mysterii, disputationum profanitatem, direptionem bonorum ecclesie, ingratitude erga fideles ministros, disciplinæ laxationem, effrenam contumaciam juventutis et aliorum vitiorum segetem in dies uberrimam succrescere; quæ mala intuens non potest non vehementer animus percelli, et interdum quassari fluctibus dubitationum, ambigens an hic cœtus possit esse Ecclesia, in quo tantum sit distractionum, confusionum et enormium vitiorum. » *Hæc ille.*

Sed cessent ista vanæ Lutheranorum querimoniae. Quis enim et sibi et nobis pacem et serenitatem abstulit? Quis tantos motus, tantos tumultus, tantas et tam implacabiles tempestates excitavit? Quis tot latrociniorum et cædum, tot sacrilegiorum causa fuit? Quis tantum luti, et cœni fornicationum et adulteriorum fecit? Quis tantam corruptionem morum, tantumque cumulum vitiorum in Europam innoxit? An non Lutherus et ejus posteritas, cum docuerunt Deum bona opera non requirere, imo etiam rejicere? Cur igitur homines bene agerent? Clamaverunt ex ipso suggestu, esse impossibilem

castitatem, et « si non vult uxor, veniat ancilla »: cur igitur miratur, si omnia implentur adulteriis? Admonuerunt auditores suos, christianam libertatem omnes homines fecisse pares, et nullum esse superiorem, nullum inferiorem; cur igitur conqueeruntur, si eis populi non obediunt? Persnaserunt miseris hominibus, non esse hominem liberi arbitrii, ab ipso Deo cogi ad peccandum: cum vero facit, quod in se est, peccare mortaliter: præterea sola fide remitti peccata, nullam requiri contritionem, nullam confessionem, nullam satisfactionem, et quid, quæso, hinc sequitur; nisi quod homines sine ullo ullo meta, sine ullo pudore, sine ullo fræno, summa libertate et audacia sese in omnia vitiorum barathra præcipitent? Cur enim cœcæ tur bene agere, si nec possunt nec est necessum, et perinde est quicquid agant? Vidit hæc infelix Lutherus, et idcirco tanto labore in illa sua Saxonica visitatione conatus est postea contra suum ipsius evangelium tam multis præceptis et institutis vitiosis et sceleribus occurrere. Sed frustra sunt omnia, nisi ad veram fidem et puram doctrinam castamque revertantur. Nec enim potest malum senem doctrinæ bonam segetem operum producere: neque malus corvus bonum ovum: et ut Dominus ait: *Non potest arbor mala fructus bonos facere.* Hæc de puritate doctrinæ catholicæ sufficiant.

CONCIO VI.

DE GLORIA MIRACULORUM

SYNOPSIS

Ut sol et luna in celo, oculi in corpore se habent; ita lumen miraculorum et Prophetiæ in Ecclesia Catholica se habere declarat. Atque ut demonstraretur, gloriam miraculorum semper in Ecclesia viguisse, sedecim a Christi adventu seriatim recensentur sæcula, in quibus singulis homines sanctitate claros et miraculis illustres extitisse ostenditur: Maxime vero præter alios plurimos celebrantur passim Blandina femina Martyr, milites in Marci Aurelii imperatoris exercitu Christiani, Gregorius Neocesariensis Episcopus, B. Eugenius, S. Joannes papa, Morcus Monachus, S. Maurus et B. Pater Benedictus, Episcopi quidam ab Arianis linguis præcisus loquentes, B. Malachias, S. Bernardus, S. Dominicus, S. Franciscus, S. Catharina Senensis, S. Franciscus de Paula: qui postremus per accuratam comparationem Luthero, utpote suo cœtaneo, opponitur. Tandem miracula quæ nostro hoc sæculo in Indiis a B. Francisco Xaverio societatis Jesu edita sunt, narrantur, et ad fidem tot miraculis stabilitam conservandam serio admonemur.

Quemadmodum optimus ille et sapientissimus artifex Deus magnum hunc globum, quem cernimus et in quo habitamus, duobus clarissimis luminibus sole et luna, quasi duobus oculis, tum ad speciem et decorem universi, tum ad utilitatem et commodum rerum viventium exornavit; et in corpore humano quod tamquam parvus mundus quidam est, et cum ipso magno mundo partium multitudine et varietate contendit, duos oculos,

quasi solem et lunam, in summo vertice posuit. Ita quoque, optimi auditores, Ecclesiam suam Christus quam instar corporis cujusdam optime constituit, et tamquam quoddam et firmamentum, esse voluit, duobus maximis luminibus, splendore miraculorum et luce prophetica, ita illustravit, et ab omnibus Satanae synagogis separavit, ut vere sint cæci, qui eam non vident. *Surge illuminare Hierusalem, quia ecce tenebræ operient terram et caligo populus: super te autem orietur Dominus et gloria ejus in te videbitur.* Hoc est discrimen inter Hierusalem, quæ est Christi Ecclesia, civitas Domini, civitas sancta, civitas regis magni, civitas super montem posita et terras ac populos Ethnicorum et Hæreticorum, quod, cum terras et populos eorum tenebræ operuerint et caligo involverit, sola Hierusalem cœlesti luce micat, sola claret miraculis, sola fulget prophetico lumine, sola radios suos in omnem partem orbis terre diffundit, et oculos sanos Catholicorum illustrat, ægros Hæreticorum cæcæcat.

Atque hæc sunt argumenta duo, de numero illorum duodecim, quæque initio Adventus proposuimus, quæ hodierna et duabus sequentibus orationibus ad fidei et religionis nostræ confirmationem explicanda sunt. Ac de miraculis quidem primo loco dicturi, ostendimus primum ab apostolicis temporibus nullis, unquam sæculis Catholicæ Ecclesiæ multa et præclara miracula defuisse. Deinde videbimus, quid ad ea miracula Hæretici respondere soleant. Postremo, ut etiam Hæreticos sua laude non fraudemus, eorum miracula breviter commemorabimus.

Percurramus igitur, si placet, sedecim sæcula, quorum ab adventu Servatoris quindecim jam efflaxerunt, sextum decimum nunc agitur. De primo sæculo nihil est quod

dicamus. Exstant enim in manibus omnium et toto orbe leguntur volumina Evangeliorum, Liber Actuum Apostolorum, Hegesippi, Eusebii et aliorum veterum historiae, quibus vel Christi vel Apostolorum ejus miracula continentur.

Alterum saeculum, quod ab anno Domini centesimo usque ad ducesimum duravit, sanguine et prodigiis sanctorum Martyrum et virorum apostolorum illustrissimum fuit. Tunc enim sanctis Martyribus fere omnibus commune erat, ut eos ignis et leones aliaque feroces bestiae attingere non auderent ejus miraculi, ut communis, ac pene vulgaris meminit etiam S. Martyr Igratius in epistola ad Romanos. Unum dumtaxat miraculum ejus saeculi recensbo. Floruit ea tempestate in Galliis inter alios celeberrimos Martyres Lugdunenses (ut Eusebius initio libri iv. Historiarum Ecclesiasticarum scriptum reliquit), femina quaedam nomine Blandina, quae cum periret ab omnibus ob nimiam corporis tenebritudinem statim in primis supplicii defectura, tamen Dei virtute confirmata, inaudita, atque exquisitissima tormenta a mane usque ad vesperam per multos dies cum admiratione omnium superavit. Porro interrogata, unde tantas vires haberet ad patiendum, respondebat, se quoties vocem illam bonae confessionis emisit: « Christiana sum », toties sibi vires in integrum restauratas fuisse. Quod miraculum alio illustri miraculo cumulavit: saepius enim ferocissimis feris objecta, nihil unquam ab eis laesionis aut molestiae pati potuit. Atque haec duo genera miraculorum majori parti sanctorum Martyrum, illis temporibus communissima fuerunt. Eodem tempore cum imperator Marcus Aurelius in Germania bellum gereret, et undique montibus conclusus ipse cum eximio exercitu maxima fame et siti laboraret, et ab innumerabili Marcomanorum, Quadorum, Wandlorum, Sarmatarum, et Suevorum multitudinis premi atque obrui se videret, vota diis patriis de more Paganorum nunciabat; sed cum diu orati atque obsecrati dii nullam orem tantis malis afferrent, Christianos rogavit quorum aliquos in exercitu esse dixerat, ut ipsi pro sua et cuncti exercitus salute Christo supplicarent. Et ecce statim atque christiani illi milites in genua procubissent ac Deo preces efferre ceperunt magna vis diversi generis pluviae effusa est, quae Romanos quidem largissime et sine injuria reficiebat; barbaros autem igne

et grandine, crebrisque fulminum ictibus perterritos, praesertim cum plurimi occiderentur, in fugam convertebat, quorum terga Romani usque ad interneccionem cadentes, gloriosissimam victoriam, et omnibus antiquorum tabulis praefereendam, rudi parvoque militum numero, potentissimo Christi auxilio reportarunt. Haec vero ita se habere testatur Tertullianus ad Scapulam et in Apologetico: testatur Eusebius in quinto Historiae Eccles. libro capite 5; testatur Paulus Orosius libro septimo suae Historiae: testatur ipse Marcus imperator in litteris ad Senatum datis, quae nuper ex Vaticana Bibliotheca in lucem prodierunt. Denique testatur nomen novum ejus legionis, ex tunc enim legio illa christianorum, legio fulminea vel fulminatrix appellata est.

Jam vero tertium saeculum multos peperit viros illustres ex sanctitate ac miraculis claros. Sed omnium illustrissimus et clarissimus fuit magnus ille Gregorius Neocesariensis Episcopus, qui ob operum admirabilem perpetrationem magnus et mirificus a Graecis dictus est. Nam et montes transtulit, lacus exsiccavit et baculo suo in terram defixi, qui postea in arborem excrevit, fluminis impetum exercevit et feminam quamdam a morte ad vitam revocavit, ac oraculo Apollinis respondendi facultatem quando placuit, ademittit, et quando placuit, restituit. Haec vero non Ruffini commenda sunt, ut Magdeburgenses historiae somniant: nam et Basilii Magni in libro de Spiritu sancto, et Nysseni in historia, quam de vita et gestis ejus, de quo loquimur Magni Gregorii accurate conscripsit, et B. Hieronymi lib. de viris illustribus aliorumque veterum et sanctorum Patrum testimonio comprobantur.

Porro quartum saeculum, si quod aliud, virorum sanctissimorum signis ac prodigiis clarissimorum feracissimum fuit. Tunc in Orientem claruerunt S. Antonius, Hilarion, Nicolaus Mirensis, B. Martinus Turonensis, B. Ambrosius Mediolanensis, alique plures, quorum innumera et maxima miracula magnus Athanasius, B. Hieronymus, Gregorius Nyssenus, Sulpitius, Palladius, Zozomenus, Socrates, Theodoretus, divusque Paulinus memoriae prodiderunt.

Quinto saeculo cum in aliis locis, tum potissimum in Africa tempore Wandalicæ persecutionis, multi sancti homines signis et prodigiis emiserunt. In eo fuit, B. Eugenius, quem Victor Utiensis libro altero Wandalicæ

persecutionis scribit caeco quidam in tota civitate notissimo ad invocationem augustissime Trinitatis, quam Arianus tunc oppugnant edito signo crucis lumen restituisse, Sed illustrissima sunt ex viginti duo miracula, quae B. Augustinus libro vigesimo secundo de Civit. suis temporibus hoc ipso quinto saeculo edita fuisse commemorat, qui etiam addit, vix minimam partem miraculorum se attigisse, atque affirmat multos libros scribendos fuisse, si vel sola miracula, quae ad solas reliquias Protomartyris Stephani in sola Africa sola biennio edita fuerant, recenseri debuissent.

Saeculum sextum quanto numero maximorum prodigiorum illustre fuerit, ex libris iv dialogorum B. Gregorii Romani et ex historia Gregorii Turonensis facile cognosci potest. Scio rideri hos libros ab haereticis; sed ipsi potius ridendi ac simul deplorandi sunt. Magnus enim Gregorius non ea scribit, quae ante duo vel tria annorum milia facta fuerant, sed gesta et miracula sanctorum sui saeculi, et praesertim Italorum, quae ipse omnium optime noverat, et quae facillime ob recentem memoriam a multis reprehendi potuissent, si falsa fuissent. Haec velint nolint haeretici, eo saeculo omnia apostolica signa revocata sunt. Tunc S. Joannes Pontifex Romanus Constantinopoli omni populo inspectante caeco lumen restituit: tunc S. Agapitus, et ipse Romanus Pontifex in eodem inspectante populo post sacrorum solemnium claudum simul et mutum coravit: tunc Marcus Monachus magnam rupem orando loco movit: tunc S. Maurus B. Benedicti discipulus super aquas siccis pedibus ambulavit: tunc beatissimum et innumerabilem sanctorum parens Benedictus, inter alia miracula quibus quotidie coruscabat, puerum quemdam casu ruentis parietis oppressum, et non solum extinctum, sed etiam contractum et contritum, ut non nisi in sacco portari potuerit, orando ad vitam et sanitatem subito revocavit: tunc in Africa catholici quidam episcopi ab Arianis radicibus praecisis linguis rectissime et plenissime loquebantur. Et B. Gregorius lib. ii. Dial. c. 32. se episcopum quemdem senem vidisse affirmat, qui eos sanctos Episcopos sine linguis loquentes audivit. Assertit quoque animum eorum, cum in peccatum quoddam luxuriae incidisset, statim donum loquendi sive linguam amisisset, ut intelligant fornicarii et impudici homines, quantum Deo nostro flagitiosa et impudica

Tom. IX.

vita displiceat, qui donum, quod propter bonam confessionem contulerat, propter fornicationem abstulerat.

Jam septimo saeculo Christi Ecclesiam non perisise, ut multi haereticorum mentuntur; sed magnum incrementum auscepisse, testis est insula Britannia, quae illo saeculo ad praedicationem, et signa et prodigia B. Augustini et sociorum ejus fidem Christi recepit? testis venerabilis Beda, qui in historia gentis suae miracula ejusdem B. Augustini, necnon B. Melliti et sanctissimi regis Oswaldi et aliorum commemorat.

Porro saeculum octavum in eadem insula Brijannia tunc recens ad fidem conversa, ut alias interim Ecclesiae Catholicae partes omittamus, multos edidit viros clarissimos, ac in primis sanctum Cuthbertum et sanctum Joannem, quorum virtutes et miracula, in quibus etiam et mortuorum excitationes continentur, venerabilis ille Beda in eadem historia memoriae tradidit.

Tria sequentia non tam viris sanctis et prodigiorum effectoribus, quam bonis et diligentibus scriptoribus clauerunt. Habet tamen saeculum nonum, licet sterile admodum fuisse videatur, cum aliis nonnullis agnum illum Tharasium Constantinopolitanum Patriarcham, qui in septima Synodo contra Iconomachos pro vera fide acerrime pugnavit, quam hoc tempore Calvinii sectatores acerrime impugnant, qui miraculis non exiguis claruit, ut ex Ignatio Niceno, qui vitam ejus litteris mandavit, intelligi potest. Vidit et idem saeculum nonum, in posteriore translatione corporis sancti Remigii Rhemorum archiepiscopi, omnia pene morbo-rum genera divinitus curari.

Decimum saeculum tametsi scriptorum penuria maxime laboret, habet tamen nihilominus, praeter alios quosdam illustrissimum regem Bohemorum Wenceslaum: habet S. Conradum, habet S. Udalicum. Postremo, ut ceteros omittam, celeberrimum illum Romualdum Ravanatem, cuius vitam et miracula Petrus Damianus conscripsit.

Undecimum saeculum in Anglia felicissimum regem et virginem Edwardum; nec non sanctissimum et eruditissimum episcopum Anselmum; in Italia vero B. Petrum Damianum, et B. Joannem Gualbertum, quorum habemus miracula multa et magna a fide dignis et probatis auctoribus, tametsi minus eloquentibus, conscripta.

Jam quinque ultima secula ab hæreticis nostri temporis maxime contemuntur: sed mihi, quantum attinet ad miracula, florentissima et felicissima esse videntur. Habuit enim Romana Ecclesia seculo duodecimo, ut alios omittam pene infinitos, duo illa clarissima lumina, B. Bernardum et B. Malachiam, quorum uterque Romanæ sedi addictissimus fuit, quod nec hæretici negant, uterque signis innumerabilibus claruit, quod negare, etiamsi velint, non possunt. De B. Malachia ita loquitur B. Bernardus, posteaquam non nulla ejus miracula enumeravit: «Hæc, inquit, dicta sunt pauca quidem de pluribus, sed multa pro tempore: undesatis apparet, Malachias meus quantas in meritis fuit, qui multus in signis exiit. Quo enim antiquorum genere miraculorum Malachias non claruit? Si bene advertimus, pauca ipsa, quæ dicta sunt, id clare docent, non prophetia defuit illi, non revelatio, non ultio impiorum, non gratia sanitarum, non mutatio mentium, non denique mortuorum suscitatio.» Beati vero Bernardi (in quo ita summa Religio et pietas cum summa eruditione et eloquentia conjuncta fuit, ut merito a nonnullis Apostolus XIII nominetur) signa et prodigia tam multa, tam varia, tum admirabilia fuerunt, ut si pro dignitate referantur, multos libros occupare possint: ego sane istis diebus conatus sum ea miracula enumerare, quæ in quinque libris de vita ejus conscriptis, ab ipso edita referuntur; sed fateor, multitudine victus destiti. Quid enim enumerarem, cum uno solum die et uno in loco circa pagum quemdam Constantiensis diocesis cæcos undecim, mancos decem, claudos decem et octo, sola manu impositione curasse, ii qui viderant, attestentur?

Jam seculo tertio decimo excitavit Deus in Ecclesia sua duo alia lumina clarissima B. Dominicum et B. Franciscum, qui tum per se, tum per alios suæ familiæ sanctissimos viros mundum totum innumerabilibus, et maximis signis et prodigiis illustrarunt. Ac B. Dominicus quidem, præter alia minora, tres mortuos homines, dum in terris viveret, ad vitam revocavit: post obitum vero adhuc plures sua apud Deum intercessionem revocasse fertur. Beatus vero Franciscus nullum fere diem sine multis et magnis miraculis transigebat; nec solum dum viveret inter homines, sed etiam dum ad cæleste domicilium commigrasset, signorum gloria in hominum utilitatem coruscabat: ex quibus

beatus Bonaventura, qui vitam ejus diligenter scripsit, supra nagotia commemorat, atque in iis octo mortuos excitatos et septem cæcos curatos refert. Sed signum maximum et singulare, ac quasi prodigium prodigiorum sacra illa stigmata fuerunt. Quid enim, quæso, erat, videre hominem, Christum ipsum et hunc crucifixum, in suo corpore ad vivum referentem? manus et pedes (ut verbis utar D. Bonaventuræ) clavis divinitus transfixa videbantur, clavorum capitibus in interiori parte manuum et superiori parte pedum apparentibus, et eorum acuminibus existentibus ex adverso, erantque clavorum capita in manibus et pedibus rotunda et nigra: ipsa vero acumina oblonga, retorta, et quasi repercuta, et de ipsa carne surgentia et carnem reliquam excedentia. Dextrum quoque latus quasi lancea percussum, rubra cicatrice obductum et sæpe sanguinem sacrum ostendebat. Sane qui virum istum tam humilem, tam sanctum, tam sapientem, tanta gloria signorum coruscantem, ab ipsis Domini crucifixi sacris stigmatibus in testimonium ardentissime charitatis consignatum Dei amicum et singularem amicum fuisse, et veram fidem coluisse et docuisse non credit, cum obstinatis Dæmonibus optimo jure numerari potest. Fidem vero ejus nostram fidem esse, Hæretici non negant, et quando etiam negarent, testamentum ejus clamat, in quo nihil magis fratribus suis et nobis omnibus, quam fidem Romanæ Ecclesiæ commendavit. De Sacramento Domini corporis ita sentiebat, ut diceret, eos, qui viderent speciem illam panis oculis externis, et oculo inferno verum Christi corpus sub ea specie existere non credunt, non minus ad gehennam condemnari quam Scribas et Phariseos, qui Christi humanam naturam viderant, et in ea divinam delitescere, credere non volebant.

Seculo quarto decimo præter alios obscuriores sanctos duæ admirabiles femine claruerunt, Brigitta Sveca et Catharina Senensis; ac ut de posteriori, quæ mihi notior est, aliquid dicam, ea non solum ab infantia sua sponsum animæ suæ Christum incredibili fervore dilexit, et multis et magnis miraculis claruit; sed etiam, quod magis admirandum est, tanta sapientia divinitus infusa, tantaque efficacia dicendi prædita fuit; ut plures ipsa homines peccatores privatis colloquiis ad Deum converteret, quam multi simul concionatores convertere potuis-

sent. Unum ejus factum breviter commemorabo. Erat quidam eo tempore celeberrimus peccator, cujus conversionem pene omnes desperaverant: istum igitur B. Catharina cum aliquando convenire cœpisset, multa de salute animæ ipsius loqui cœpit, sed cum ille verbis sanctæ virginis quasi lapis non flecteretur, illa paululum collecto spiritu intra se breviter oravit, et statim percussit Dominus petram et fluxerunt aquæ. Ille siquidem totus perfusus lacrymis, corde lapideo in cor carneum repentina mutatione converso, pœnitentiam promisit et inchoavit. Tum beata illa quasi subridens: Disce, inquit, Quid intersit inter dulcedinem Patris nostri Dei et hominum duritiam: tam longa oratione tecum egi, et nunquam me audire voluisti; oravi Deum oratione brevissima, et statim audivit.

Seculo quinto decimo multa lumina in Ecclesia sua Deus accendit, ex quibus duo mihi occurrunt impressentiarum: B. Vincentius Ordinis Prædicatorum et B. Bernardus ordinis Minorum; utriusque vitam miraculis illustrem scribit Archiepiscopus Antoninus, qui eodem sæculo sanctitate, eruditione et miraculis claruit. Ista Hæretici non solum non credunt, sed nec scire quidem dignantur, quod antecorem recentiorum habeant, et testimonis veterum destituantur: quasi vere potuerunt veteres de rebus novis scribere. Sed cur, quæso, B. Antonio de miraculis eorum sanctorum non credam, qui ejus ætate flourerunt, et credam istis insanis hominibus, qui heri aut nudius tertius nati sunt?

Postremo hoc nostro sæculo illo fere tempore, quo Martinus Lutherus sua zizania seminare cœpit, floruit in Italia alius quidam Franciscus, auctor et parens hominum illorum religiosorum, qui in Gallia Boni homines, in Italia Minimi dicuntur, qui tam multis et eximiiis signis enituit, ut nullus sit ex veteribus, cum quo merito comparari possit, et nonnullis adhuc hodie superesse credibile est, qui ea signa ut ipsi viderunt, vel ab ipsis audierunt, qui viderunt. Itaque eodem fere tempore (perpendite quæso rem istam) homines duo contrarii inter se extiterunt, Lutherus in germania, Franciscus in Italia. Lutherus cucullam, quam habebat abiecit; Franciscus induit quam non habebat. Lutherus docuit nihil valere jejunium et ciborum delectum esse superstitiosum; Franciscus ordinem instituit, in quo qui vivere volunt, frequenter jejunare

et perpetuo a carnibus et lactiniis se abstinere debent. Lutherus cœlibatam, obedientiam et voluntariam paupertatem tantquam res inanes et hominum commenta detestatus est; Franciscus res easdem tantquam utilissima Christi consilia incredibili devotione complexus est. Lutherus quotquot potuit ex monasteriis ad sæculum vocavit; Franciscus quotquot potuit a sæculo petrauit ad monasteria. Lutherus Leonem decimum Antichristum videri et haberi voluit, Franciscus eidem Leoni, cum nondum esset Pontifex, pontificatum prædixit, eique ut vero Christi Vicario Ordinem suum debita humilitate ac devotione subjecti. Uter istorum a recto tramite deflexit? Franciscus an Lutherus? Nam uterque recta via procul dubio non incedebant, cum eorum vita et mores et studia essent contraria omnino. Sed quod hæremus in plano? Quid caligamus in sole? An non Deus ipse questionem istam dissolvit, cum unum miraculis maximis ornaverit; alterum vitis et sceleribus cooperiri permisit? Quid? Prædicat B. ille Franciscus ad hærendum apostolicæ Sedi, frequentanda jejunia, colendum cœlibatam, sanctos invocandos, eorum reliquias et imagines honorandas, et miraculis coruscant; prædicat Lutherus omnino contrarium, et ne pulicem quidem unum unquam excitare potuit, et nos dubitavimus a qua parte stet veritas? An non Deus cum B. Francisco doctrinam et mores miraculis cœlestis confirmat, simul Lutheri doctrinam et mores illis omnino contrarius contemnebat?

Quid? Quod etiam nostra memoria in extremo Oriente et Septentrione, in Indiis et insula Japonia, a Catholicis prædicatoribus in ejus fidei confirmationem, quam Lutherus et Calvinus impugnant, omnia genera miraculorum esse patrata constat? Unum solum exemplum si recitavero finem faciam. Scribit B. Franciscus Xaverius, homo nostri ordinis, qui ab India usque ad Japoniam per immeasum spatium maris, et terrarum Christi Evangelium seminavit, et multa hominum millia a tenebris errorum ad lucem veritatis adduxit; scribit, inquam, ad ipsam generalem præpositum nostræ Societatis cui (certe mentiri nunquam audeat) se cum esset pene solus, et per se omnibus, qui curationem corporis, aut animi postulabant, satisfacere non posset, mississe pueros recens baptizatos, qui symbolum Apostolicum et Christianas preces super agros recitarent,

et multos eo modo non solum torpore sanatos, sed etiam beneficio commotos ad fidem et baptismum accessisse. De ipso vero Francisco viro sancto, scribunt ii, qui cum eo verati sunt, quique eum saepe viderunt et audierunt, eum raro admodum orationem Dominicam super ægros recitasse, quin statim curarentur: nec solum ægros quoscumque, sed etiam mutos, surdos, cæcos, paralyticos, oratione et manuum impositione curasse, dæmones eiecisse, mortuos excitasse, et quod majus est, corpus ejus virginicum (nam virgo erat) adhuc integrum, incorruptum, vividam et suavem odorem spirans perdurare, cum tamen initio totos quindecim menses in calce defossus jacuerit. Quid unquam tale Hæretici fecerunt? Proferant ipsi sua miracula. Ista faciunt ii, quos non Lutherus, non Calvinus, sed Romanus Pontifex ad prædicandum mittit, quique novum or-

hem a cultu idolorum, non ad Lutheranismum, vel Calvinismum sed ad obedientiam Romanæ sedis adducunt.

Quare nos, auditores optimi, habentes fidem tot miraculis confirmatam, ut vere cum Richardo et S. Victore dicere possimus, si error est quem tenemus, tu, Domine, nos decepisti, habente litteras Deo sigillo magni regis divinitus consignatas, atque munitas, eas, quæso, omni diligentia conservemus: neque committamus, ut litteris Dei quibus solis hæredes regni cælestis instituti sumus, dolo Hæreticorum, nobis ereptis, ipsi suas tabulas nullo sigillo communis obrudant. Tabulæ enim Hæreticorum tabulæ mortis sunt, et testimonium infernorum, iisque litteris persimiles, quas Urias Hethæus ferebat, quæ nihil aliud, quam ejus damnationem et necem continebant.

CONCIO VII.

DE MIRACULIS HÆRETICORUM

SYNOPSIS

Objectiones Hæreticorum contra gloriam miraculorum diluuntur; qui in primis illa simpliciter negant, quod absurdissimum esse confirmatur. Deinde, eo fieri dæmonum præstigiis impudenter blaterant, qua objectione se Pharisæis, et Hæreticis præcis conformant, ubi dæmonem non posse vera miracula facere convincitur, et Calvini mendacium diluitur. Præterea objiciunt, illa non esse necessaria nec firma: quod tamen falsum esse multis sacrorum Scripturæ testimoniis probatur, et quæ de causa Joannes Baptista nullum ediderit miraculum disseritur. Cur etiam mali aliquando faciant miracula, exponitur. Modus effugiendi optinus Hæreticis suggeritur, ut nimirum vicissim miracula fingant. Enumerantur deinde Hæreticorum miracula, ut sunt Simonis magi, Manichei, Donatistarum, Arii, Cyrolæ Episcopi ariani, Eunomiani, Polychronii veterum; nostri vero temporis. Tandem quid impudens Lutherus pro miraculo habeat, cum detestatione miraculorum Hæreticorum, ostenditur.

Apostolicam fidem, auditores optimi, quam semper docuit atque docet Apostolica et Catholica Christi Ecclesia, ingenti gloria miraculorum singulis ætatibus coruscare oratione superiori, quod meminisse vos puto, ex hoc loco docuimus. Nunc nebulæ quedam, cæcæque perennes, quibus Hæretici fulgorem prodigiorum nostrorum obscurare conantur, luce veritatis dissipate sunt.

Quid igitur afferunt primo loco? Negant ea miracula a nostris edita, quæ recensuimus. Asserunt, multa de Antonio et Hilario

ne ab Athanasio et Hieronymo fabulosa narrari; D. Hieronymum in Paulo et Malcho, ut bonum rhetorem lusisse, non historiam serio scripsisse; Gregorium in Dialogis multa mentitum; Palladium multorum vitam edidisse, qui nunquam vixerunt: et simili ratione ab aliis se parvo negotio expediunt. Quid istis hominibus faciemus? Quod argumentum ista responsione non solvent. Proponimus vitam sancti Pauli, et miraculum duorum leonum, qui coram B. Antonio sepulcrum B. Pauli unguibus effoderunt. Respondent, fabulam esse duorum leonum, et Paulum ipsum nunquam extitisse. At scripsit Hieronymus. Hieronymus, inquit, non scripsit serio; sed lusit, ut rhetor. At S. Hieronymus in extrema narratione optat sibi tunicam B. Pauli cum meritis ejus. Respondent, est color Rhetoricus. At Hieronymus in præfatione vitæ B. Hilariionis conqueritur de iis, qui docent Paulum nunquam extitisse: et in libro de viris illustribus in Antonio affirmat B. Antonium ea narrasse de Paulo quæ ipse litteris commendavit. Iste ipse, inquit, est alius color.

Sed si ita disputandum est, quid prohibet, quin et nos dicamus, historiam Magdeburgensium. Unde didicimus istos novos colores rhetoricos fabulam esse? historiam Illyricum cum sociis non serio scripsisse, sed loco? Itaque insania est nimis aperta, ea velle negare facta, quæ illustrissimi et fide dignissimi scriptores facta esse tradunt. Quid? Non credemus Athanasio? Non credemus Basilio? Non Hieronymo? Non Augustino? Non utriusque Gregorio? Non Bedæ? Non Bernardo? Non Bonaventuræ? Non cæteris viris sanctissimis et doctissimis, et qui suo tempore miracula scripserunt? Credemus vero Magdeburgensibus, quorum quotidie crassissimi

errores et apertissima mendacia deteguntur? et credemus de his rebus, quæ ante mille annos contigerunt? Quæ major stultitia cogitari potest, quam non credere Athanasio de Antonio, et Hieronymo de Hilarione, Bernardo de Malachia, qui eorum temporibus vixerunt; et credere hominibus de iisdem, qui eos nunquam, neque per somnium viderunt? Huc accedit, quod multa eorum miraculorum, quæ concione superiore circa finem commemoravimus, adhuc viventes et oculatos habere testes credibile est.

Altera Hæreticorum responsio est, non nulla a nostris prodigia facta esse quidem, sed præstigiis Dæmonum, non virtute divina, sicut etiam Antichristus miracula faciet, si Apostolo credimus. Nam et Magdeburgenses Beatissimum Martinum necromanticum, et B. Brigitam magam fuisse volunt. Imo Martinus Lutherus et Calvinus passim sanctorum miracula præstigiis attribuant. Et Calvinus quidem præfatione in suas institutiones invictissimo argumento sibi visus est demonstrasse, vera miracula aliquando Dæmonum arte fieri. Docet enim, olim Ægyptios sepultum apud se Jeremiam Prophetam, sacrificiis aliisque honoribus prosecutos, atque adeo sancto Propheta ad idololatriam abusos et tamen ea sepulcri veneratione, quæ apertissima erat idolatria, multa beneficia, quasi divino miraculo esse consecutos.

Sed vultis dicam, quid hæc tam acuta responsione nobilia ista ingenia assequantur? Illud assequuntur, ut se veros nepotes atque hæredes Judæorum, Ethnicorum et veterum hæreticorum esse prodant. An non et Pharisæi de Christo dicebant: *In Beelzebub principe demoniorum eiecit dæmonia*? An non sanctos Martyres propter admirabilia signa et prodigia, quæ faciebant: cum eos famelici leones attingere non auderent, et ignis, quo nihil est voracius, eis appropinquare quoddammodo formidaret, passim Ethnicos magos, necromanticos appellabant? An non Beatus Hieronymus in lib. contra Vigilantium, Eunomio et Vigilantio impurissimis Hæreticis, hæresim istam placuisse docet, qui miracula sanctorum dæmonum præstigiis adscribunt? An non S. Ambrosius sermone 56 de Gervasio et Prothasio, in Arianos sui temporis invehitur, quod miracula, quæ toto inspectante populo ad sanctorum reliquias publice fiebant, soli ipsi calumniarentur, et vera miracula esse negarent? An

non sanctus Victor Uticensis libro altero de persecutione Vandalica testis esse fide dignissimus, cum in Africa S. Eugenius in fide Trinitatis notissimo quidam cæco lumen restitisset, statim Arianos clamasse, id Eugenium maleficiis procuratum, et magis cæcum illum interrogationibus variis Arianos vexasse, quam olim Pharisæi cæcum a Domino curatum vexarunt? Multa talia exempla afferri possent, ex quibus facile discimus, Hæreticos nostri temporis nihil penitus a majoribus suis degenerare.

Sed quando nihil istorum esset, quis unquam audivit, Dæmonum præstigiis cæcos, aut surdos curari vel mortuos ad vitam revocari? Alia sunt, quæ Dæmonum præstigiis fieri solent, ea videlicet, quæ neque rei creatæ potentiam superant, neque in hominum commodum et utilitatem sed in ruinam et detrimentum cedunt. Poterit magus Dæmonum præstigiis stannum pro argento, et cuprum vel etiam carbones pro auro tibi dare, poterit homines et iumenta, Deo permittente, vexare, debilitare, sensuum functionibus privare, sanciare etiam et interficere, poterit segetes comburere, domos evertere, arbores radicare, ignem aliunde alatum quasi de celo demittere: ista et similia facere possunt et faciunt aliquando Dæmones et magi Dæmonum cultores. Nam et in historia S. Job talia facta fuisse legitur: et etiam talia futura Antichristi miracula, satis aperte D. Paulus docet, cum ea miracula appellat mendacia. Sic enim loquitur in epistola posteriori ad Thessalonicenses: *Cujus, inquit, est adventus secundum operationem Satanae in omni virtute et signis et prodigiis mendacibus*. At vera miracula, quæ omnem potentiam creatam hominum, Dæmonum, Angelorum et universæ creaturæ vincunt, et in hominum commodum et utilitatem flunt, ut excitatio mortuorum, cæcorum, et surdorum liberatio, mentium penetratio et conversio, qualia a sanctis hominibus facta fuisse docuimus, Dæmonum præstigiis adscribi non possunt.

Quod vero Calvinus addocet de miraculis Jeremiæ, quæ hominibus illis quasi divinitus præstabantur, qui sanctum Prophetam tamquam aliquem deum sacrificiis aliisque divinis honoribus colebant, non est argumentum, sed mendacium apertum, qualibus plena sunt scripta sectariorum. Epiphanius enim et Isidorus in vita Jeremiæ tradunt quidem, quod in pretio et veneratione apud

Ægyptios erat, ideoque non immerito miracula fieri, non solum Christianis, sed etiam Ethnicis beneficia multa præstari, quod causam nostram vehementer juvat: sed vel Ægyptios vel alios quoscumque sacrificiis divinisque honoribus Jeremiam aut sepulchrum prosecutos, nusquam legitur, nisi apud Calvinum. Itaque hoc ipsum argumentum eis maxime nocet. Si enim Deus propter S. Prophetæ merita, etiam Ethnicis beneficia præstabat; quomodo non credibile est (quod tamen Hæretici non credunt) propter intercessionem et merita sanctorum Martyrum ipsi Christianis et fidelibus eadem beneficia posse præstari?

Dicit, non magnificienda esse miracula, etiam vera, quod illa quidem aliquando sint divina testimonia, sed neque necessaria, neque firma. Nam quod necessaria non sint, unus Joannes Baptista docet, qui *Signum quidem feci nullum*, ut Evangelium loquitur: et tamen *Fuit homo missus a Deo, ut testimonium perhiberet veritati*. Quod vero infirma ac debilia, vel ex eo cognosci potest, quod etiam per improbos et sceleratos homines aliquando Deus miracula operetur: *Multi dicunt mihi*, ait Dominus, *in illa die: Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus et in nomine tuo dæmonia eiecimus et in nomine tuo virtutes multas fecimus? Et nunc confitebor illis, quia nunquam novi vos*.

Sed facilis est et aperta responsio: Scripturæ siquidem illustriores sunt quam ut illorum tenebris obscurari possint. Nam si non sint miracula ad fidem persuadendum necessaria, cur Dominus ait: *Si opera non fecissem in eis, quæ nemo alius fecit, peccatum non haberent? Cur idem Dominus, cum Apostolos ad prædicandum misit, simul signorum faciendorum potestatem attribuit? Euntes, inquit, prædicate dicentes: Appropinquavit regnum celorum, infirmos curate, mortuos suscite, leprosos mundate, Dæmones eiecite*. Si vero infirma ac debilia testimonia sunt, cur Dominus per Isaiam verum Christum a pseudopropheta interno sci volens, tamquam signum certissimum dedit, patrationem miraculorum? *Deus ipse, inquit, venit et salva-bit nos* et tamquam aliquis quæsisset, quod signum das nobis adventus ejus? *Tunc, inquit, aperientur oculi cæcorum et aures surdorum patebunt: tunc saliet sicut cervus claudus et soluta erit lingua mutorum*. Si non sint miracula firma testimonia, cur Dominus discipulis Joannis querentibus, an ipse esset

verus Messias, coram eis, ut Lucas ait, *In ipsa hora curavit multos a languoribus et plagiis et spiritibus malis, et cæcis multis visum donavit, et tunc respondit: Euntes renuntiate Joanni, quæ audistis et vidistis: cæci vident, claudi ambulant, leprosi mandantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur? Si non sint miracula firma testimonia, cur Deus Judæorum incredulitatem illis verbis castigavit: *Si mihi non creditis, operibus credite? Et: Ego testimonium habeo majus Joanne: Opera quæ ego facio in nomine Patris mei, illa sunt, quæ testimonium perhibent de me? Si non sint miracula firma testimonia, cur nos Apostolus exterret illis terribilibus verbis: *Quomodo, inquit, nos effugiemus, si tantam neglexerimus salutem? quæ cum initium accepisset enarrari per Dominum, ab eis qui audierunt, in nos confirmata est: contestante Deo signis ac portentis ac variis virtutibus et Spiritus sancti distributionibus? Et in lege veteri cur Dominus tam frequenter, ut Judæos in fide et religione contineret, ad memoriam revocat illa ostenta et prodigia, quæ fecit in Ægypto? Non igitur supervacanea et infirma, sed necessaria et firmissima sunt vera miracula ad fidem et religionem confirmandam. Non vero inficior, auditores, tantam fidem Lutherani esse, ut vere nullis miraculis indigeant. Quis enim neget eos magnam fidem habere, qui credunt se etiam iniquatissime vivant, tamen amicos Dei esse et optimum locum in regno celorum habituros? Stultissimus, si Lutheranos insigniter credulos non arbitramur, qui apostate Luthero prædicanti malum esse bonum et bonum malum, album nigrum, et nigrum album, et omnia dogmata pietatis evertenti sine ullis signis et prodigiis credere poterunt. At nos qui homines sumus modice fidei, et illud sapientis, formidamus: *Qui cito credit, levis est corde, eam fidem, quam cum infinitis et maximis, et soli Deo propriis miraculis confirmatam scimus, Deo propitio non facile deserimus*.***

At Joannes Baptista signum fecit nullum. Ita est, sed neque necesse erat, neque oportebat, ne si ad illam eximiam vitæ sanctitatem miracula accessissent, Christum postea similia facientem, populi vel contemnerent vel non magnificerent, Deinde, non est mirum, si Joannem, etiam sine miraculis, populi audiebant et venerabantur. Nam et sanctissimam atque innocentissimam vitam ducebat, et ab ecclesia ejus temporis, et a principibus Sacerdotum et Scribis et Phari-

scis, apud quos tunc vera fides conservabatur, testimonium habebat. At nos quomodo Novatores istos audire poterimus, quos Ecclesia Christi et summus Sacerdos anathematis fulmine percusserunt, tamquam morbidas oves a reliquo grege separaverunt, et quos scimus non solum miracula non edere, sed etiam scelestissime et corruptissime vivere?

Quod vero dicunt, per improbos etiam aliquando fieri miracula, atque idcirco sanctos homines, qui in Ecclesia Catholica signis eniterunt et prodigiis, cum illis suis prodigiis impios et Dei hostes esse potuisse, facile refellitur. Siquidem vera miracula, cum veri Dei testimonia sint, frustra nunquam fiunt, sed vel fidem veram confirmant, et tunc tam per probos quam per improbos fieri possunt: vel non tam Christi fidem, quam servorum Christi vitæ sanctitatem et excellentiam declarant, et tunc nemo dubitat, quin per solos pios et probos fiant. Deus enim qui ipsa veritas est, testis mendacii esse non potest. Eligant jam Hæretici quod volunt: vel miracula sanctorum Benedicti, Francisci, Bernardi, Malachie et aliorum, quos nobis, hoc est, Romane Ecclesiae, libenter concedunt fidem Christi affirmabant; vel sanctitatem eorum declarabant. Si fidem confirmabant, vera est nostra fides falsa fides Lutheranorum, nec enim illi aliam fidem, quam suam, quæ eadem nostra est, confirmabant. Si vero eorum sanctitatem declarabat Deus per miracula illa, igitur vere sancti et Dei amici erant Benedictus, Bernardus, Malachias, Franciscus et cæteri, quos diximus. Sanctos vero Dei amicos, quis nescit sine vera fide et religione esse non potuisse? cum sit fides radix, principium, fundamentum justitiæ, et *Impossibile* sit, ut Apostolus ait, *sine fide placere Deo*. Quod si vera fuit sanctorum nostrorum fides, falsa est fides Hæreticorum, quæ cum illa ex diametro pugnat. Itaque quocumque se verbant; quicquid elegerint aut dixerint, se penitus captos et irretitos inveniunt.

Sed docebo ego illos optimam viam elabendi, neque mihi succenseatis, si eis aliquam opem fero: debemus enim etiam inimicorum misereri. Quid igitur ipsi responderunt? Si sapiant, miracula miraculis opponent. Multa sunt enim et admirabilia valde prodigia hæreticorum. Nam ut omittam Prophetas Baal, qui cum Elia Propheta Domini contendentes flammam de cælo ad holocaustum

incendendum demittere voluerunt, et sane fecissent, nisi Baal eo tempore dormivisset: certe animus bonus miracula faciendi non defuit. Ut nihil dicam de miraculo illo stupendo Dathan et Abiron qui vestiti et calceati cum liberis suis et uxoribus, et omni substantia sua vivi descenderunt in infernum. Ut taceam de miraculis Ægyptiorum magorum, qui Deo permittente suis præstigiis virgas in dracones converterunt, et eodem non permittente, minutissimas muscas excitare non potuerunt. Ac ut ista et nonnulla alia miracula pseudo-prophetarum veteris instrumenti præteream, quis non admiretur celeberrimum Simonis Magi primi hæresiarchæ prodigium? qui ut Hegeppus auctor est, mortuum hominem ad vitam revocare voluit, sed cum hoc ei non successisset, et Apostolus Petrus eum mortuum postea excitasset, offensus injuriis Galæorum (sic enim sanctos Apostolos Petrum et Paulum appellabat) in cælum volare decrevit. Sed scitis quid acciderit? Cum hoc miraculum tota Roma inspectante futurum esset, etiam Galilæi, hoc est, Apostoli, adfuerunt: et Simon Magus ferentibus eum demonibus postea aërem volare, et Apostolus Petrus ad terram prostratus Dominum orare cœpit. Pervenit autem prior in cælum oratio, quam volatus, et a Domino impetravit, ut is qui jam volare sciebat et pedibus non indigebat, continuo graviori lapsu pedes amitteret. Itaque infelix Simon, quasi fulmine quodam ad terras directus supervixit quidem aliquamdiu, sed cruribus fractis, ut qui non contentus ambulare, sed etiam volare voluerat, jam nec volare posset, nec ambulare.

Sequitur miraculum Minichæi, qui ut Epiphanius hæresi sexagesima sexta, et Theodoretus libro altero fabularum Hæreticorum scriptum reliquerunt, cum se Spiritum sanctum esse, et omnia nosse et posse prædicaret, rogatus ut filium regis Persarum, qui morbo aliquo, forte non usque adeo gravi laborabat, susciperet curandum, atque eo modo sapientiam et potentiam suam ostenderet, assensit. Sed paucis post diebus ita illum suis medicamentis curavit, ut nunquam amplius deinceps non solum medico, sed nec cibo, nec potu indigerit. Quare rex Persarum graviter (ut par erat) contra Manichæum commotus, statim arundine præcuncta, ei viventi et videnti pellem detrahi, et deinde canibus jussit objici devorandum.

Jam Donatistæ, quorum hæresis jam diu

post hæresim Manichæorum orta est, duo vere miracula ediderunt, sed inviti, et idcirco laudem non mererunt. Scribit D. Optatus libro altero contra Parmenianum, voluisse Donatistas plusquam impio et nefario miraculo tentare, utrum Domini sacratissimum corpus, quod in Eucharistia Sacramento continetur, possit a canibus devorari. Et utrum ampulla sancti Chrismati, quo homines Christiani confirmantur, ita firma esset, ut allisa ad lapides non frangeretur. Itaque sacrosanctam Eucharistiam, quod horreo dicere, canibus obtulerunt: et ampullam sancti Chrismati per fenestras magna vi projecerunt: sed statim quidem canes iidem rabie accensi, ipsos suos dominos dentibus laniarunt; et ampulla sancti Chrismati angelica manu suscepta, inter durissimos lapides integra et illisa consedit.

Porro Arius magnus ille princeps Hæreticorum, qui nostris diebus in Lutero et Calvino, ut suo loco demonstrabimus, resurrexit, unus fuit de numero illorum, qui in morte primum incipiunt miraculis coruscare. Is enim cum aliquando in urbe Constantinopolitana magna multitudine stipatus Episcoporum et aliorum suæ sectæ Hæreticorum, ad templum procederet, ut etiam invito episcopo in communionem fidelium reciperetur, accidit, ut ad quamdam naturæ necessitatem ad publica loca declinare deberet. Itaque perrexit ad locum, et interim (quod sane pulcherrimum erat) omnis illa caterva Episcoporum magnorumque virorum Arium exonerantem alvum in platea præstolabatur. Sed cum diu jam expectassent et Arius reverti non velle videretur, mittunt qui eum vocarent: ille vero fidelissimo miraculo intestinis ac visceribus omnibus in latrinas effusis, jam dæmonibus foetidam animam perpetuis flammis cruciandam reddiderat. Rem ita se habere testatur Epiphanius hæresi sexagesima nona, testatur Rufinus et Theodoretus, uterque in libro historiarum Ecclesiasticarum primo.

At quo loco tandem ponemus illustrissimum prodigium Cyrolæ Episcopi Ariani? Iste siquidem, ut Beatus Gregorius Turonensis libro secundo historiarum scriptum reliquit, cum vidisset sanctum Eugenium Episcopum Catholicum, signo crucis notissimo cuidam cæco lumen et oculos restituisse, voluit, ipse quoque tale quid agere, hominem quemdam ignotum quinquaginta nummis aureis subornavit, qui se cœcum fingere,

ac repente lumen oculorum ab eo se recepisse dicere. Re igitur ita composita, prætereunte quadam die Cyrola Hæretico cum sancto Eugenio, et duobus aliis Episcopis, is qui se cœcum simulabat, magna lugubrique voce Cyrolam appellare cœpit? Audi me (inquit), mi Beatissime Cyrola, audi me, sancte Sacerdos Dei, respice cæcitatem meam, experiar ego medicamenta, quæ sæpe cæci a te reliqui meruerunt, quæ leprosi experti sunt, quæ ipsi etiam mortui persenserunt. Tunc Cyrola homo misericors, non se diu rogari passus est, sed statim accedens, et manum ejus oculis admovens: Per fidem, inquit, nostram, et rectam, quam de Deo habemus, persuasionem, facessant tenebræ ab oculis tuis. Vix ille hæc dixerat, cum infelicem impostorem tantus oculorum cruciatus invasit, ut eos manus quanta poterat vi comprimere cogeretur, ne forsitan e capite prosilirent: mox clamare cœpit: Vae mihi, qui Deum propter pecuniam irridere voluit. Et ad Cyrolam: Ecce aurum tuum, quod abstulisti. Quod cum ille præstare non posset, nec tentare auderet, sanctus Eugenius Episcopus, ad æternam Arianorum confusionem, hominem illum jam vere cœcum et hæresim Arianam detestantem, edito signo crucis pristinae sanitati restituit.

Eodem fere tempore, vel non multo ante, Eunomianus quidam, ut ex Collatione decima quinta Cassiani didicimus, Ægypti populos Aristotelicis syllogismis ab orthodoxa fide ad suam hæresim pertrahere conabatur. Ea re audita, S. Macarius Hæreticum convenit, et Eliam Prophetam immifatus, eum ad miraculum faciendum, hoc est, ad mortuum excitandum invitavit: assentit Hæreticus. Quid enim coram populis, quos circumvenerat, aliud facere auderet? sed tamen sapienter intelligens, syllogismis Aristotelicis nunquam esse mortuos excitatos, clam se subduxit, et fuga pudori suo et confusioni consuluit, nec unquam amplius in illis regionibus apparuit.

Porro miraculum Polychronii celeberrimum fuit, sed alias ex hoc loco vobis recitavi. Is enim tempore sextæ synodi, ut ex ea synodo act. 15. cognosci potest, in maxima populi frequentia mortuum hominem excitare conatus est, ad hæresim Monothelitarum confirmandam: sed accidit illi quod superioribus, gloriam falsam quæsit et ignominiam veram invenit. Mortuus enim non revixit, sed ipse auctus cognomine novi

Simonis Magi, cum summo dedecore in exilium deportatus est.

Sapientior fuit Hæreticus quidam de grege Iconoclastarum, cujus miraculum a Paulo Diacono libro ultimo rerum Romanarum explicatur. Is in quodam sepulcro se abscondit, atque inde voces dabat, et Constantinum Copronimum imperatorem pessimum, qui tunc contra sacras imagines bellum gerebat, mirifice commendabat, ut eo commento populus terreretur, et Iconoclastarum hæresim etiam hominum mortuorum testimonio confirmari putaret. Ista sunt commenda ridicula et miracula puerilia Hæreticorum.

Sed de nostri temporis Hæreticis quidnam dicemus? Num a suis majoribus degenerant? Nullo modo. Est enim genus illud hominum a Dæmone penitus obsessum. Calvinus quoque miraculum, quo fertur hominem vere vivum occidisse, quem simulate mortuum excitare volebat, toto orbe celebratur. Martinus Lutherus et in vita, et in morte miraculis claruit. Nam ut ex epistola cujusdam Germani Mansteldensis civis, de obitu Lutheri scripta didicimus, is dum vivere præter alia multa in singulis prandis et cœnis unum sextarium vini dulcis et exotici bibebat: quod intelligite, absque cervisia et aliis generibus vini. In morte præterquam, quod non ægrotavit, nisi paucas horas, et ore contorto et toto uno latere denigrato, mortuus est. Numquid non magnum miraculum fuit, quod in maximis frigidibus, quando corpora ad integros menses durare solent, illud quarto die aut quinto intolerabilem fetorem spirabat licet stanneo loculo diligentissime clausum esset. Ante annos paulo amplius quam centum obiit Beatus Laurentius Justinianus, primum Patriarcha Venetorum, Papista et Monachus, et ut ille scribit, et qui ejus miracula in primo filio expertus, sexaginta septem dies iuhumatus mansit, semper odorem suavissimum spirans, incorruptus, vividus, genis rubentibus, et tamen febrî putrida laboraverat, unde medici putabant eum vix unam horam sine fetore duraturum. Talia vero miracula sunt nostris sanctis propria. Sed ad Lutherum redeo.

Quis non miretur gratiam dæmonum expellendorum, qua præditus erat Lutherus? Is enim ut Staphylus, qui toti actioni interfuit, testatur, aliquando Dæmonem ex quadam muliercula ejicere voluit: sed confestim ita a Dæmone territus et in tanta ne-

cessitate alvum exonerandi conjectus fuit, ut quam citissime se ex eo loco proripere vellet. Verum Dæmon ita fores obstruxerat, ut necesse fuerit Staphylo securi fores effringere et eo modo magno exorcistæ Lutheri viam patefacere.

Unum addo miraculum multo recentius et illustrius, et finem facio. Ante annos quatuordecim inter Hungariam et Poloniam non procul ab urbe Cracovia, unus ex fratribus Evangelicis tanto desiderio incensus erat novæ istud doctrinæ propagandæ, ut etiam ficto miraculo ad rem tantam in perniciem innumerabilium animarum abuti voluerit. Itaque cum Matthæo quodam et ejus uxore convenit, ut certa die Matthæus tamquam mortuus ad sepulcrum efferretur: uxor vero de more afflicta et ejulans funus prosequeretur. Venit dies constituta, efferretur defunctus ad Ecclesiam, ibi novus iste Simon ascendit suggestum, et longa oratione resurgentis Evangelii gloriam amplificavit: tum affirmat se tam certum ac securum esse de sua doctrina, ut nihil dubitet Deum ipsum eam miraculo confirmaturum, et quoniam tunc allati defuncti pulchra occasio se obtulerat, ad eum conversus, magna voce exclamans: In nomine, inquit, Christi, cujus hodie evangelio testimonium præbui, Matthæe, surge. Respiciunt omnes. Matthæus non surgit. Ille rursus majori voce: Tibi dico, inquit, Matthæe, surge: sed sane clamare potuisset usque ad mortem; Matthæus enim jam vere extinctus, vere ad inferos descenderat.

Quæ cum ita sint, quæ dubitatio remanere potest, utrum errent sectarii, Deoque displiceant, an non? Quis non aperte videat, in quam tetra nocte versentur, qui non solum Ecclesiam Dei vivi, *nova luce* novorum miraculorum omni ætate fulgentem, atque in monte positam non vident, sed etiam ut ab ea oculos Catholicorum avertant, fictis et vere mendacibus signis et prodigiis abutuntur? Perpendite, quaeso, quam vehementer se splendor ille, illa gloria, iste fulgor tantorum miraculorum, quibus omnibus sæculis Catholica Ecclesia illustris fuit, ægros hæreticorum oculos vexarit, ut Lutherum nescientem quo se verteret, et tamen cupientem summis votis aliquid invenire, quod nobis imponeret, non puduerit tamquam miraculum prædicare, turpissimam fugam unius sanctimonialis virginis de monasterio. Ista, inquit, sunt vera miracula. Quid dæ-

monum torsiones et expulsiones sunt, si cum isto admirabili Dei opere conferantur? O tenebras palpabiles! O plagam cæcitatibus! O peccatum in Spiritum sanctum! Opus nefarium, scelestissimum, diaboli arte procuratum, miraculo divino attribuit! Hoc sane supererat, ut qui vera opera Dei Dæmonum præstigiis attribuerat, jam opus Diaboli apertissimum inaudita blasphemia Deo adscriberet. Vere percussit eos Dominus plaga crudeli, in furore suo percussit eos plaga cæcitatibus et obdurationis, ut dicant bonum

malum et malum bonum. Istane sunt miracula, de monasterio fugere, de Monacha apostatam, de virgine meretricem, de sponsa Christi scortum fieri Antichristi? Habeant sibi sane ista miracula: tale miraculum fecit Satan, cum de Angelo pulcherrimo et optimo foedissimus ac nequissimus Diabolus factus est, ista miracula replent gehennam ista miracula plangit, Ecclesia. Nimis enim frequenter, et nimis facile fiunt ista miracula.